

سردیءَ جي باري ۾ دلچسپ معلومات

سنڌي

پيشکش: مجلس المدينة العلمية (جود سمن)
ترجمو: ترنسليشن دپارمنٹ ووڈھر

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعُلَمَاءِ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ڪتاب پڙهن جي دعا

دينی ڪتاب يا اسلامي سبق پڙھن کان پھريان هيٺ ڏليل دعا پڙهي
چڏيو ان شاء الله جيڪو ڪجم پڙھندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُئْنَا عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمو: اي الله عَزَّوجَل اسان تي علم ۾ حڪمت جا دروازا کولي چڏ ۽ اسان تي پنهنجي رحمت نازل فرماء! اي عظمت ۽ بزرگي وار!

(مستظرف ج 1 ص 40 دار الفكري بيروت)

طالب غم
ميديه
بقيع
و
مغفرت

(نوٽ: اول آخر هڪ پيرو درود شريف پڙهي چڏيو)

رسالي جو نالون: سريجي باري ۾ دلچسپ معلومات

چاپو پھريون: جمادي الثاني 1442ھ، جنوری 2021ع

تعداد:

چاپيندڙ: مكتبة المدينه عالمي مدنی مرکز فيضان مدينه باب المدينه کراچي

مدنی التجا: ڪنهن کي بهي ڪتاب چاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجه فرمان

ڪتاب جي چڀائي ۾ ڪا وڌي خرابي هجي يا صفحات هجن يا باينڊنگ
۾ اڳتي پوشتي ٿي ويا هجن ته مكتبة المدينه سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، امير اهلست، بانی دعوت اسلامی، حضرت علام
دامت برکاتہم العالیہ

مولانا ابو بلال محمد الیاس عطار قادری رضوی

جو اردو زبان میں رسالہ

سردی جی باری میں دلچسپ معلومات

پیشکش

اسلامک ریسرچ سینٹر المدینۃ العلمیہ (دعوت اسلامی)

ترجمو

ترانسلیشن دیپارتمنٹ (دعوت اسلامی)

هن رسالی جو آسان سنندی زبان میں ترجی گرنے جی وس آہر کوشش
کئی آہی. جیکذہن ترجی یا کمپوزنگ میں کثی کا کمی
بیشی نظر اچی تھے ترانسلیشن دیپارتمنٹ کی آگاہ کری ثواب جا حقدار
بٹجو.

رابطی جی لاء:

ترانسلیشن دیپارتمنٹ (دعوت اسلامی) عالمی مدنی مرکز فیضان مدینہ
 محل سوداگران پرائی سبزی منڈی باب المدینہ کراچی

UAN: ☎ +92-21-111-26-92 – Ext. 7213

Email: translation@dawateislami.net

فهرست

دعا، عطاء

1	درود شریف جی فضیلت
2	دعا، مصطفیٰ ﷺ سان سردی ختم ٿی وئی
3	چئن موسمن جی نحمدت
4	زمانی ٿی برو چون ڪیئن؟
5	سردی ۽ ٿرمی ڪیئن تیندی آهي؟
6	خدا جی قدرت جا کرشما
7	نادان انسان
8	هر مشکل آسان
9	مومنن جی موسم بدار
9	سردی ٿی خوش آمدید
10	هر قدم ٿی نیکيون
10	ایيان پويان ٿناهه معاف
10	ٻ فرمان مصطفیٰ
11	نيکين ڀري سوچ
12	روزو نه ڇڏيو
13	جيڪڏهن الله پا ڪ چاهيو
13	افضل عمل
14	سفت سردی ۾ قمیصر جو صدقو
15	نيڪ وزير
17	ایمان افروز حسرت

18	سردی تان حفاظت جا کجھ مدنیوں کل
18	میتر جیو استعمال م احتیاط
19	پنہنجیو بارن ڈیو ہی تارابو
19	بادام (Almond)
19	پستا (Pistachio)
20	کاجو (Cashew)
20	تاجا (Peanut)
20	اخروت (Walnut)
20	انجیر (Fig)

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِإِيمَانِهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ يَسِّرْ إِلَهُ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سردي جي باري ۾ دلچسپ معلومات

دعاء عطار

يالله پاك! جيکو 17 صفحن جو رسالو ”سردي جي متعلق دلچسپ معلومات“ پڑھي يا بتدي وئي ان کي جهنم جي هر عذاب خاص طور تدان جي سخت عذاب کان بچائي جنت الفردوس ۾ بي حساب داخلو عطا فرماء.
امين بجاۃ النبی الامین علیہ السلام

دروود شریف جي فضیلت

حضرت سیدنا علامہ محمد بن عبد الرحمن سخاوی رحمۃ اللہ علیہ پنهنجي کتاب ”القول البیدع“ جيکو درود پاك جي باري ۾ لکيو ويyo آهي ان ۾ فرمائن تا: هڪ نيك شخص مصر ۾ رهندو هو جنهن کي ابو سعيد الخیاط جي نالي سان پکاريyo ويندو هو اهو ماڻهن کان پري الڳ ٿلڳ رهندو هو ۽ ماڻهن سان ڪونه ملندو هو. پوءِ اوچتو اهو حضرت سیدنا ابن رشيق جي محفل ۾ پابندی سان شرڪت ڪرڻ لڳو، ماڻهو ڏاڍا حيران ٿيا ۽ ان کان هن جو سبب پچيو ويyo ته ان ٻڌايو: الله پاك جي آخرينبي، مکي مدنبي، محمد عربي صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم منهنجي خواب ۾ تشریف ڪتي آيا ۽ مونکي فرمایاٿون: هن جي محفل ۾ حاضر ٿيندو ڪر چوته اهو پنهنجي محفل ۾ مون تي ڪثرت سان درود پڙهندو آهي. (القول البیدع، ص60)

پوء جڏهن حضرت ابن رَشِيق عَجَّمُهُ اللَّهُ عَلَيْهِ سُنْنَتُهُ حالت ۾ ڏسي عرض کيو ويو: هي انعامات ملن جو سبب چا بطيو؟ ارشاد فرماليائون: نبي پاک ﷺ تي ڪثرت سان درود پاک

پٽرهن۔(الصلات والبشر، ص 108)

بار بار اور بے شمار درود
ہواں مر اشعار درود

ذاتِ والاپ بار بار درود
بیٹھے اٹھتے جا گئے سوتے

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

دعا، مصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سان سردی ختم ثی وئی

جنتی صحابی، حضرت سیدنا بلال ڀڑی اللہ عنہ فرمائی ٿا: مون هڪ سخت سردی واري رات ۾ فجر جي آذان ڏني پر مسجد ۾ ڪوبه ڪونه آيو ڪجهه دير کانپوء مون بيهر آذان ڏني پر هن پيري به ڪوبه نه آيو. جڏهن رسول اللہ ﷺ اهو معاملو ڏنو ته ارشاد فرماليائون: ”ماڻهن کي چا ٿيو آهي؟“ مون عرض کيو: ”سخت سردی، ماڻهن کي مسجد ۾ اچڻ کان روکي چڏيو آهي.“ الله پاک جي آخری نبي ﷺ دعا فرمائي: ”اي الله پاک! ماڻهن کان سردی کي دور ڪر.“ حضرت سیدنا بلال ڀڑی اللہ عنہ فرمائی ٿا: (سردي ائين دور ٿي جو) مون ماڻهن کي صبح جي وقت گرمي سبب هٿ وارو پکو هڻندی ڏنو. (كتاب الضعفاء للعقيلي، ج 1 ص 129)

دلهن بن کے نکلي دعائے محمد
برڈھي ناز سے جب دعائے محمد

إِجَابَةً كَا سَهْر اَعْنَيَاتِ كَاجُورًا
إِجَابَةً نَجَّكَ كَرْ لَگَّا يَا

مشکل لفظن جي معني: اجابت: قبوليت. جوڙو: لباس. ناز: فخر.

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

چئن موسمن جي نعمت

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! الله پاك چار موسم پيدا فرمایا آهن، سردي، گرمي، بهار، سرء. هر موسم جون پنهنجون پنهنجون خاصيون آهن ۽ هر هڪ جو پنهنجو مزو ۽ خاص ڦل ۽ سبزيون آهن. گرمي جي موسم ۾ ڪجهه فصل پيnda آهن، جيڪي انسان جي اهم ترين ضروريات مان آهن ۽ پگهر جي ذريعي ڪيئي بيماريون جسم مان ختم ٿينديون آهن جڏهن ته سردين ۾ ڪيئي طرح جي خشڪ ميون جي پيداوار ٿيندي آهي جيڪي انسان جي جسم جي لا، تمام گھطا فائديمند آهن. بهار جي مند ۾ نه صرف هر طرف سرسبيز وشادابي هوندي آهي بلڪ اكين کي تازگي بخشيندڙ رنگ برنگي گل تڙي پوندا آهن، دنيا ۾ اهڙا ملڪ تمام گهت آهن جتي هڪ سال ۾ اهي چارئي مندون ايندييون هجن، ڪشي سجو سال يا سال جي اڪثر ڏينهن ۾ سردي رهندی آهي ته ڪشي گرمي، الله پاك جي رحمت تي قربان ٿجي! جو اسان جي پياري وطن ۾ هي چارئي مندون سال ۾ ايندييون آهن.

الله پاك جي پيدا ڪيل هر شيء، هر موسم سٺي آهي ۽ موسم جي تبديلي ۾ الله پاك جون بيشار حڪمتون آهن. اسان ضعيف ۽ ڪمزور ماڻهو تمام جلدي گهبرائي ويندا آهيون، سخت گرمي ٿئي ته چوندا آهيون سردي جي موسم تمام سٺي آهي ڪاش! سردي

جلد ئي اچي وڃي، جڏهن سردي وڌندي آهي ته چوندا آهيون گرمي جي موسم اچي وڃي ته سٺو آهي. گرمي جي شدت وڌي وڃي يا سردي وڌيڪ ٿي وڃي ته هر حال ۾ صبر کان ڪم وٺڻ گهرجي، سردي ۽ گرمي کي برو چوڻ تمام بري ڳالهه آهي، ڪنهن موسم جي باري ۾ شکوا شڪايت ڪرڻ وارو هڪ طرح کان موسم پيدا ڪرڻ واري الله پاك جي شڪايت ڪري رهيو آهي چڻ چئي رهيو آهي ته ڏسو! الله پاك ڪيتري سردي يا گرمي وڌائي چڏي آهي!

زمانوي تي برو چوڻ ڪيئن؟

بخاري شريف حديث نمبر 6181، الله پاك ارشاد فرمائي ٿو: انسان زمانی کي گاريون ڏئي ٿو حالانک زمانو (ناهڻ وارو) ته مان آهيان ۽ ان(زمانی) جا ڏينهن، راتيون منهنجي ئي قبضي قدرت هيٺ آهن.
(بخاري، ج. 4، ص. 150، حديث 6181)

صحيح مسلم حديث نمبر 2246، فرمانِ مصطفى ﷺ آهي: زمانی کي برو نه چئو چوته الله پاك ئي زمانی کي پيدا فرمایو آهي. (مسلم، ص. 951، حديث 5862)

شارح مسلم، حضرت سيدنا امام شرف الدين نووي رحمۃ اللہ علیہ لکن ٿا: علماء ڪرام فرمانئن ٿا ته الله پاك تي زمانی جو اطلاق مجازي طور تي ڪيو ويو آهي ان جو سبب هي آهي ته عربن جي عادت هئي ته موت، پوڙهائپ يا مال جي ضايع ٿيڻ جهڙن حادشن ۽ مصيبن تي زمانی کي برو ڄاڻندمي چوندا هئا ”هاء افسوس زمانی جي بربادي“ تنهن تي الله پاك جي آخری نبي، مکي مدنی، محمد عرببي رحمۃ اللہ علیہ وآلہ وسلم جن ارشاد فرمایو: زمانی کي برو نه چوندا ڪيو

چو ته زمانو اللہ پاک پاڻ آهي یعنی هنن حادشن ۽ مصیبتن کي پیدا ڪرڻ وارو اللہ پاک پاڻ ئي آهي ۽ اهو ئي انهن کي لاهڻ وارو آهي جڏهن توهان مصیبتن کي برو چونڊئه ته حقیقت ۾ اهو اللہ پاک کي برو چوڻ ٿيندو چو ته انهن کي پیدا ڪرڻ وارو ۽ انهن جو فاعل (يعني حالات بدلت وارو) اللہ پاک پاڻ ئي آهي. (شرح صحیح مسلم، 15/3)

سب کا پیدا کرنے والا، میر امولا میر امولا
سب سے افضل سب سے اعلیٰ، میر امولا میر امولا

جگ کا خالق سب کا مالک، وہ ہی باٽی، باٽی حاک
سچا مالک سچا آقا، میر امولا میر امولا

مشکل لفظن جي معني: جڳ: دنيا. هالڪ: ختم ٿيڻ وارو.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

سردی ۽ آرمی ڪیئن ٿیندي آهي؟

پيارا پيارا اسلامي پائرو! ڇا اوهان ڄاڻو ٿا تم سردی ۽ گرمي جو اصل سبب ڇا آهي؟ جيئن ته بخاري شريف حدیث نمبر 537 ۽ 538 ۾ آهي: دوزخ پنهنجي رب وٽ شڪایت ڪئي ته منهنجا کي عضو ڪن عضون کائي ڇڏيا ته ان کي به پيارا ساهه ڪڻ جي اجازت ڏني وئي، هڪ سردی ۾ هڪ گرمي ۾. هي اها ئي تيز گرمي ۽ ته آهي جنهن کي توهان محسوس ڪندا آهي ۽ بخاري شريف جي هڪ روایت ۾ هيئن آهي ته ”جيڪا تيز گرمي توهان حاصل ڪيو ٿا اها دوزخ جي گرم ساهه مان آهي ۽ جيڪا تيز تدائڻ توهان حاصل ڪيو“

ٿا اها آن جي ٿتي ساهه مان آهي.“ (بخاري، ج. 1، ص. 199، حدیث 538-537)

حضرت مفتی احمد یار خان محمد اللہ علیہ فرمائين ٿا: دوزخ جڏهن متى ساهه کٹندو آهي ته دنيا ۾ عام طور سردي جو زور هوندو آهي ۽ جڏهن هيٺ ساهه ڇڏيندو آهي ته عام طور گرمي جي شدت، هي حدیث بلکل ظاهري معنی تي آهي ڪنهن تاوييل يا توجيهه جي ضرورت ناهي، هر شيء ۾ رب تعاليٰ زندگي ۽ شعور رکيو آهي.

(مرأة المناجح، ج. 1، ص. 380)

غدا جي قدرت جا ڪوشما

حضرت سيدنا امام ابو حامد محمد بن محمد بن محمد غزالی محمد اللہ علیہ فرمائين ٿا: آسمان جي وچ مان سج کي هيڏانهن هوڏانهن مائل ٿيڻ کي ڏسو ايستائين جو ان جي سبب سردي، گرمي، سرء ۽ بهار جا موسم تبديل ٿيندا آهن. جڏهن سج آسمان جي وچ مان هيٺين طرف جهڪندو آهي ته هوا ٿتي ۽ موسم ٿتو ٿي ويندو آهي ۽ جڏهن آسمان جي وچ ۾ بيهندو آهي ته سخت گرمي ٿي ويندي آهي ۽ جڏهن انهن پنهي جي وچ ۾ هوندو آهي ته موسم اعتدال وارو ٿي ويندو آهي. (احياء العلوم، ج. 5، ص. 466) سڀحن اللہ! اللہ پاک جي شانِ قدرت جا ڪيترا حيران ڪندڙ رنگ آهن. سُبْحَنَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ يعني اللہ پاک عظمت وارو آهي ۽ انهيء جي لاء تمام تعریفون آهن.

منهنجي آقا، اعليٰ حضرت، امام اهلسنت، مولانا شاه امام احمد رضا خان محمد اللہ علیہ جي ڀاء شهنشاھ سخن، استاذ زمان، حضرت مولانا حسن رضا خان محمد اللہ علیہ ڪيترو پيارو شعر چيو آهي:

ہر شے سے ہیں عیاں مرے صانع کی صنعتیں
 عام سب آئنوں میں ہے آئینہ ساز کا
 افلک و ارض سب ترے فرمائ پذیر ہیں
 حاکم سے توجہاں کے نشیب و فراز کا

مشکل لفظن جی معنی؛ عیان: ظاهر. صانع: بنائٹ وارو. صنعت:
 شیون. آئینہ ساز: بنائٹ وارو. افلک: آسمان. ارض: زمین. فرمان
 پذیر: فرمانبردار. نشیب و فراز: لہ چڑھ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

نادان انسان

ای عاشقانِ رسول! سوچیو تے سہی! ہی انسان بے کیترو نادان
 آهي، جو گاذی تائین پھچٹ کان پھریان ریموت سان گاذی کولی ٿو،
 سردی اچٹ کان پھریان گرم ڪپڙن جو انتظام ڪري ٿو، رات جو
 گھر اچٹ کان پھریان کاذی جو سامان وئی اچي ٿو، ٻار جي پیدائش
 کان پھریان ڪپڙا تیار ڪري وئی ٿو، رمضان المبارڪ ۾ عصر کان
 پھریان ئی افطاری جي تیاري شروع ڪري وئی ٿو، مینهن ۾
 نکرڻ کان پھریان چتیءِ جو انتظام ڪري وئی ٿو، ڊگھی سفر تی
 روانو ٿيڻ وقت، گاذی، هوا، پائی، پیترول چیڪ ڪري وئی ٿو،
 اونداهی ۾ نکرڻ کان پھریان تارچ کٹي وئی ٿو پر موت جیڪو
 یقینی طور اچٹ وارو آهي ان جي لاءِ بلکل به تیاري نه ٿو ڪري.
 سردی، گرمی جو موسم تے پنهنجی وقت تی ايندو ويندو آهي پر

اسان پنهنجی قبر و آخرت جی تیاري چو نہ ٿا کريون!!! عظيم
 تابعي بزرگ حضرت ابو عبدالله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمائيندا
 هئا: ”اسان گرمي سردی جا موسم ڏسندي ڏسندي دنيا مان هليا ويندا
 آهيون (يعني آخرت جي لاءِ ڪجهه عمل ناهيون ڪندا)“ (الله والون کي باطين،
 ج. 5، ص. 166، بتغير)

ڪس بلاکي مے سے سرشار ہم

دن ڈھلا ہوتے نہیں ہشیار ہم

مشکل لفظن جي معني: بلا: مصيبة. مے: نشو، مستي. سرشار:
 مدهوش. هوشیار: بیدار.

شرح ڪلام رضا: يالله پاڪ! شيطان اسان کي (گناهن ۽ فضوليات)
 جي نشي ۾ ڪيتري قدر بدمست ڪري ڇڏيو آهي جو زندگي
 گذرندی پئي وڃي ۽ اسان هوش ۾ اچڻ جو نالو ئي نہ ٿا وٺون.

پچھئيں کمالے جلد آخرت بنالے بھائی نہیں بھروساهے کوئي زندگي کا

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

هر مشکل آسان

حضرت سليمان داراني ﷺ فرمائين ٿا: نفس جي مخالفت افضل
 ترين عمل آهي. (تفسير ڪبير، ج. 1، ص. 431) حضرت احمد يار خان نعيمي
 جي فرمان جو خلاصو آهي: جيڪو ايمان جي حلاوت (يعني
 مناڻ) حاصل ڪندو آهي اهو وڌيون وڌيون مشقتون (يعني مشکل

ڪم) خوشی سان بردارشت ڪري وٺندو آهي جيئن سياري جي نماز، ڪربلا جو ميدان ان جي هميشه رهڻ واري مثال آهي. (مراة المناجيج، ج 1، ص.

(30)

مومن جي موسم بهار

اي عاشقانِ رسول! سردي مومن ٻانهيءِ جي لاءِ بهار جي موسم آهي چو ته جڏهن سردي جي موسم ايندي آهي ته مومن ٻانهءُ بُك ۽ اج جي تحکيل برداشت ڪرڻ جي بغير ئي ڏينهن ۾ روزو رکي سگهي ٿو چو ته ڏينهن ننديو ۽ ٿدو هوندو آهي تنهنڪري روزي جي تکليف ايترى محسوس ناهي ٿيندي. جيئن ته ٻنهيءِ جهان جي سردار ﷺ جو فرمانِ عاليشان آهي: سردي جا روزا ٿدي غنيمت آهن. (ترمذى، ج 2، ص. 210، حديث 797) هڪ ٻئي مقام تي رسول پاڪ ﷺ جن ارشاد فرمایو: سردي جي موسم مومن لاءِ "موسم بهار" آهي چو ته ان ۾ ڏينهن نندia هوندا آهن ته مومن ان ۾ روزا رکندا آهن ۽ ان جون راتيون وڏيون هونديون آهن ته اهي ان ۾ قيام ڪندا (يعني نفل وغيره پڙهندما) آهن. (شعب الایمان، ج. 3، ص. 416، حديث 3940)

سردي کي خوش آمدید

جنتي صحابي، حضرت عبدالله بن مسعود رضي الله عنه سردي جي موسم جي اچڻ تي فرمائيندا هئا: سردي کي خوش آمدید، ان ۾ الله پاڪ جون رحمتون نازل ٿينديون آهن چو ته سچيءَ رات عبادت ڪرڻ واري لاءِ ان جون راتيون وڏيون ۽ روزبار جي لاءِ ڏينهن ننديو هوندو آهي. (فردوس الاخبار، ج. 2، ص. 349، حديث 6808)

هر قدم تي نيكيون

”بنو سلم“ انصار جو هڪ قبيلو هو انهن جو گهر مسجد النبوی شريف كان پري هو اهي رات جي او ندا هي ۾، مينهن جي وقت ۽ سخت سردي ۾ به باجماعت نماز جي ڪوشش فرمائيندا هئا۔ پنهنجي امت سان پيار ڪڻ واري پياري آقا ﷺ انهن کي خوشخبري ارشاد فرمائي ته ”توهان جي هر قدم تي نيكيون لکيون وينديون آهن.“ (مرقة المفاتيح، ج. 2، ص. 404، تحت الحديث 770، مسلم، ص. 262، حديث 1519)

ابيان پويان گناه معاف

جنتي صحابي، مسلمانن جي تئين خليفي حضرت سيدنا عثمان غني ذو النورين ﷺ هڪ ٿئي رات ۾ نماز جي لاءِ وحيظ جو ارادو فرمایو ته وضو جي لاءِ پاطي گھرايو پوءِ پاڻ ﷺ پنهنجو چھرو ۽ بئي هٿ ڏوتنا. غلام عرض ڪيو: اللہ پاک اوهان جي ڪفایت ڪري رات ته تمام ٿئي آهي. پاڻ ﷺ فرمایو: ماننبي ڪريم ﷺ جن کي فرمائيندي ٻڌو ته ”جيڪو ٻانهو ڪامل (يعني پورو) وضو ڪندو ان جا اڳيان پويان گناه معاف ڪيا ويندا.“ (الترغيب و الترهيب، ج. 1، ص. 93، حديث 11)

ٻه فرمان مصطفىٰ ﷺ

(1) جنهن سخت سردي ۾ ڪامل وضو ڪيو ان جي لاءِ ثواب جا ٻه حصا آهن. (مجمع الزوائد، ج. 1، ص. 542، حديث 1217)

(2) مشقت جي وقت وضو ڪڻ واري کي قيمات جي ڏينهن عرش جو سايو نصيب ٿيندو. (اتحاف، ج. 10، ص. 385، حديث 10100)

رہوں باوضو میں سدا یا الٰہی
ہوتیں ایسی عطا یا الٰہی
ہوں سارے نوافل ادایا الٰہی

دے شوق تلاوت دے ذوقِ عبادت
میں پانچوں نمازیں پڑھوں باجماعت
میں پڑھتا رہوں سنتیں، وقت پر

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

نبیکین بیدی سوچ

حضرت سیدنا حسن بصری رضی اللہ عنہ فرمائی تھا: سردی مومن ہانہی جی لاء کیدو ستو زمانو آہی! رات وڈی ہوندی آہی، ہانہو رات ہر نماز جی لاء قیام کندو آہی ۽ ڏینهن نندیو ہوندو آہی تہ ہانہو روزو رکی وندو آہی۔ (لطائف المعارف، ص. 372, 373)

حضرت سیدنا عبید بن عمیر رضی اللہ عنہ فرمائی تھا: جذہن سردی ایندی آہی تہ اہلِ قرآن کی چیو ویندو آہی توہان جی نماز جی لاء رات طویل (یعنی وڈی) تی وئی ۽ روزن جی لاء ڏینهن نندیو تی ویو۔ (احادیث الشتاء للسیوطی، ص. 97)

پیاری پیاری اسلامی پائرو! زندگی تمام مختصر آہی اسان ہر وقت موت جی ویجھو ٿیندا پیا ویجون، زندگی جون جیکی ڪجهه گھڙیون باقی آهن انھن کی غنیمت سمجھندي اللہ پاک ۽ ان جی رسول ﷺ جی یاد ہر گذاریو، سردی جی مشقت تی صبر ڪری ثواب ڪمایو چو ته **أَفْضُلُ الْأَعْمَالِ أَحْبُّهَا** (یعنی افضل ترین عمل اهو آہی جنهن ہر مشقت وڈیک هجي)، گھڙیون عبادتوں ڪیو، سنتن تی عمل ڪیو، نیکی جی دعوت جون ڈومون مچایو، مدنی

قافلن ۾ سفر کيو ۽ نيك اعمال جو رسالو پري آهستي آهستي ان تي پنهنجو عمل وذائيندا وجو، تد لڳندي هجي ۽ جسم سردي کان ڏکندو هجي، وضو کيو ۽ نماز باجماعت جو خاص اهتمام فرمایو چو ته حضرت سيدنا ابراهيم بن ادھم رض فرمائين تا: جيکو عمل دنيا ۾ جيترو مشڪل هوندو ميزان عمل ۾ اهو اوترو ئي وڌيڪ ڳرو هوندو. (تذكرة الاوليء، ص. 95)

روزو نه چڏيو

رمضان المبارك ۾ هڪ پيرو صدر الشريعه مولانا مفتی محمد امجد علي اعظمي رض کي سخت سردي جو بخار چڙهي وييو ان ۾ تمام گھطي تد لڳي ۽ سخت بخار چڙھيو پڻ اج جي سختي به ناقابل برداشت هئي، ظهر کان پوء خوب سردي ٿيندي هئي ۽ بخار چڙھي پوندو هو پر قربان وججي! هن حال ۾ به کو روزو نه چڏيو.

(تذكرة صدر الشريعه، ص. 23)

اي عاشقان رسول! حديث پاك ۾ آهي: جنهن ابتدائي ڏينهن ۾ قرآن پاك ختم ڪيو، شام تائين فرشتا ان جي لاء استغفار ڪندا آهن ۽ جنهن رات جي ابتدائي حصي ۾ ختم ڪيو، صبح تائين استغفار ڪندا آهن. (غنية المتملي، ص. 496)

بهار شريعت جلد 1 صفحى 551 تي آهي: گرمين ۾ چوته ڏينهن وڏو هوندو آهي ته صبح جي (وقت قرآن ڪريم) ختم ڪرڻ ۾ ملائڪن جي استغفار (يعني ملائڪن جي دعاء مغفرت) وڌيڪ ٿيندي ۽ سردي جون راتيون وڌيون ٿينديون آهن ته رات جي ابتدائي حصي ۾ (قرآن ڪريم) ختم ڪرڻ سان استغفار وڌيڪ ٿيندو.

جيڪڏهن الله پاڪ چاهيءَ

حضرت سيدنا ابو سليمان رض حج جي سفر ۾ هڪ بزرگ رض کي ڏٺو ته سخت سردي ۾ پراضا ڪڙا پائي پگهر ۾ ٻڏل هو. پاڻ ان كان حال احوال پيچيو، ته انهن فرمایو: گرمي ۽ سردي ته الله پاڪ جون ٻه مخلوقات آهن، الله پاڪ حڪم فرمائي ته سردي ۽ گرمي مون تي چائنجي وڃي ته مون کي سردي ۽ گرمي لڳندي رهي ۽ جيڪڏهن اهو رب ڪريم حڪم فرمائي ته سردي ۽ گرمي منهنجي ويجهو به نه اچي. ان بزرگ رض وڌيڪ فرمایو: مان 30 سالن كان هن جنگل ۾ آهي، الله پاڪ مون کي سردي ۾ پنهنجي محبت جي گرمائش عطا فرمائيندو آهي ۽ گرمي ۾ پنهنجي محبت جي تڌاڻ بخشيندو آهي. (لطائف المعارف، ص. 376، اسلامي مهينن جا فضائل، ص. 110)

مجھے اپنا ٿي ديوانه بنادو يار رسول اللہ

محبت غير کي دل سے نکالو يار رسول اللہ

افضل عمل

اي عاشقانِ رسول! منقول آهي: سردي جي موسم ۾ غريبين كان سردي پري ڪرڻ واريون شيون ايشار ڪرڻ گهڻي فضليت وارو عمل آهي. (لطائف المعارف، ص. 378) الله پاڪ قرآن ڪريم ۾ سڀپاري 6 سوره المائدہ، آيت نمبر 32 ۾ ارشاد فرمائي ٿو:

وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَانَتْ أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا

ترجمو ڪنز الایمان: ۽ جنهن هڪ جان کي بچايو ان ڄڻ سمورن ماڻهن کي بچايو.

امام فخر الدین رازی رحمۃ اللہ علیہ فرمائی تا: ”وَمَنْ أَحْيَاهَا“ مان مراد هي آهي ته جنهن کنهن انسان کي هلاک کرڻ وارين شين جيئن سترڻ، پڏن، تمام گھطي بُک ۽ انتهائي گرمي يا سردی وغیره کان نجات ذئي زنده کيو. (تفسير كبير، المائدہ، تحت الآية: 32، ج. 4، ص. 344)

ہمیشہ ہاتھ بھلائی کے واسطے اٹھیں
مچانا ظلم و ستم سے مجھے سدا یار ب
رہیں بھلائی کی راہوں میں گامزن ہر دم
کریں نہ رخ مرے پاؤں گناہ کا یار ب

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

سخت سردی م قمیص جو صدقو

تابعی بزرگ حضرت سليمان رحمۃ اللہ علیہ فرمائی تا: ملک شام ۾ رہن وارن مان هڪ شخص اچی مون کي چيو ته مون کي حضرت صفوان بن سليم زُھري رحمۃ اللہ علیہ جي باري ۾ پتايو، مون ان کي جنت ۾ داخل ٿيندي ڏنو آهي، پچيو ويو کھڙي عمل جي سبب؟ ان پتايو: کنهن کي هڪ قميص پارائڻ جي سبب. حضرت سيدنا صفوان بن سليم زُھري رحمۃ اللہ علیہ سان کنهن ان قميص جو تذکرو ڪيو ته پاڻ رحمۃ اللہ علیہ فرمایو: ”هڪ پيري مان سخت سردی جي رات ۾ مسجد مان نکتس ته هڪ اڳاڙي شخص تي نظر پئي، مون پنهنجي قميص لاهي ان کي پارائي ڇڏي.“ (حلیة الاولیاء، ج. 3، ص. 188، رقم 3655، اسلامی مہینن جا فضائل، ص. 110)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

نيڪ وزير

مخلوق خدا سان سنو سلوک ڪرڻ جو واقعو ملاحظ ڪيو: هڪ نيءِ وزير کي ٻڌايو وييو ته هڪ عورت جا چار یتميم ٻار اڳاهڙا ۽ بُکيا آهن. وزير هڪ ماڻهو کي حڪم ڏنو ته جلدی وڃ ۽ انهن جي ضرورت جا ڪپڙا ۽ ڪادو وغیره انهن کي ڏئي اچ. پوءِ وزير پنهنجو (گرم) لباس لاهي ڇڏيو ۽ قسم کنيائين، خدا جو قسم! مان تيستائين لباس ڪونه پائيندنس ۽ نئيوري گرمائش(سيڪ) وٺندس جيستائين اهي ماڻهو واپس اچي مون کي ٻڌائي نه وٺن ته انهن یتيمن کي لباس پارائي ڇڏيو آهي ۽ انهن کي پيت پري کارايو آهي. جيئن ته انهن ماڻهن جڏهن واپس اچي ٻڌايو ته یتيمن ڪپڙا پائي ڇڏيا آهن ۽ پيت پري ڪادو اٿن، تڏهن نيءِ وزير پنهنجا ڪپڙا بيهر پاتا، ان وقت نيءِ وزير سردي سبب ڏکي رهيو هو. (لطائف المعارف، ص. 378، اسلامي مهين جا فضائل، ص. 111)

محقرسي زندگي ۾ بجا ٿيو!
نيڪيان ڪيئے، نه غفلت ڪيئے

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

پيارا پيارا اسلامي ڀاڻو! الله ڪريم جا نيءِ باها ثواب ڪمائڻ جو ڪو موقعو هٿان وڃڻ ڪونه ڏيندا هئا. جيئن ته هيئ واقعي مان او هان ٻڌو. الله پاك جي نعمتن مان هڪ عظيم نعمت ”لباس“ به آهي، لباس ۾ تمام گھڻيون خوبيون آهن. ستر پوشي (يعني شرم جي شين کي لڪائڻ)، زينت، سردي گرمي کان بچاء، نماز جي ادائیگي تنهنڪري هي عظيم الشان نعمتن مان آهن. (مرأة المناجح، ج. 6)

ص. (123) جهڙي طرح اسان پنهنجو پاڻ کي سخت سردي يا گرمي هر ٿه يا گرمي کان بچائڻ جي ڪوشش ڪيون ٿا، زهي نصيب! پنهنجي چوڏاري رهڻ وارن غريب پاڙيوارن، رشتيدارن جو سخت سردي هر خيال رکيو وڃي، انهن کي گرم لباس ۽ ڪمبل وغيره پيش ڪيا وڃن بلڪ بي زبان جانورن تي به رحم ڪڙ گهرجي چوته هي ويچارا پنهنجي تکليف ۽ مصيبت ڪنهن کي وڃي ٻڌائيenda؟ ڪهڙي خبر اسان جو انهن سان ڪيل سنو سلوڪ الله پاڪ جي بارگاه هر مقبول ٿي وڃي ۽ اهو ئي مغفرت جو سبب بُطجي وڃي جيئن ته حضرت (سيدنا شيخ ابو بكر) شibli (بغدادي رض) کي وفات کان پوءِ خواب هر ڏنو ويyo ته پاڻ ارشاد فرمائيون: الله پاڪ مون کي پنهنجي بارگاه هر بيهاري ارشاد فرمایو: توکي خبر آهي مون توکي چو بخشيو؟ مان پنهنجا اهي نيك عمل ياد ڪڙ لڳس جيڪي بخشش جو ذريعو بُطجي سگھيا ٿي، ته الله پاڪ ارشاد فرمایو: مون انهن عملن مان ڪنهن عمل جي سبب تنهنجي بخشش ناهي فرمائي. مون عرض ڪيو: اي منهنجا پيارا پيارا الله! پوءِ تو ڪهڙي سبب منهنجي مغفرت فرمائي؟ ارشاد فرمایو: هڪ پيري تون بغداد جي گهتي مان گنري رهيو هُئين ته تو هڪ ٻلي کي ڏنو جنهن کي سردي ڪمزور ڪري ڇڏيو هو ته ان تي رحم ڪندي تو ان کي پنهنجي جُي (يعني ڪپڙن) هر لڪائي ڇڏيو هو ته جيئن اها ڪهڙي طرح سردي کان بچي سگھي، لهذا ٻلي تي رحم ڪڙ جي سبب مون اچ توتوي رحم فرمایو آهي. (حياة الحيوان، ج. 2، ص. 522) الله رب العزت جي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن کي صدقی اسان جي بي حساب مغفرت ٿئي.

أَمْيْنٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ مَلِي اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

کاش! عطار سے فرما گئیں قیامت میں حضور لے مبارک کہ تجھے بخش دیا جاتا ہے

ایمان افروز حسرت

الله پاک جی ولی حضرت عامر بن عبدالقیس صلی اللہ علیہ و آلسہن و آللہ علیہ جو وصال شریف ہنن کلمن کی اذا کندی ٹیو ان وقت پاڑ روئی رہیا ہئا: مان موت جی دپ یا دنیا جی محبت ہر ناہیان روئی رہیو، بلک مان ہن خیال ہر روئی رہیو آہیان ته ہینئر مان دنیا مان پردو مٹائی رہیو آہیان هاطی گرمین جی روزن ہر منجهند جی اج ۽ سردی جی وڈین راتین ہر قیامِ الیل (رات جی عبادتن) جی لذت مون کی ڪڏهن ۽ کیئن نصیب ٿیندی؟ (آئینہ عبرت، ص 53)

ای عاشقانِ رسول! سر دین ہر خصوصاً فجر ۽ عشاء جی نماز نفس اما رہ تی مشکل ہوندی آهي ۽ افضل عمل اهو آهي جنهن ہر مشقت و ذیک هجي. حضرت عمر بن عبد العزیز صلی اللہ علیہ و آلسہن و آللہ علیہ فرمائی تا: افضل اهو آهي جنهن تی نفس کی مجبور کیو وڃی. حضرت صفوان بن سلیم صلی اللہ علیہ و آلسہن و آللہ علیہ گرمین ہر گھر جی اندر ۽ سیاری ہر چت تی نماز پڑھندا ہئا ته جیئن ننب نہ اچی. ۽ سندن سجدی جی حالت ہر انتقال ٹیو. (ذم الہوا، ص 56) اللہ رب العزت جی انهن تی رحمت هجي ۽ انهن جی صدقی اسان جی بی حساب مغفرت ٿئي.

امِین بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ مَثُلَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَالْمُؤْسَمُ

گناہوں سے ہر دم بچایا الی
کرم ہو کرم یا خدا یا الی

بنا دے مجھے نیک نیکوں کا صدقہ
عبادت میں گزرے مری زندگانی

ہوا یمان پر خاتمه یا الی

مسلمان ہے عطار تیری عطا سے

سردی جان حفاظت جا کجھ، مدنیہ ٹل

1. ٿلها جراب، موزا ۽ بند جوتن جو استعمال کريو.
2. (ٿي سگهي ته ديسني) اپاريل آن جو استعمال کريو. (ضرورت موجب پنهنجي داڪٽر سان مشورو ڪيو)
3. جيترو ٿي سگهي ڪجهه دير اس ۾ ويهو.
4. نزلو، زڪام ٿيڻ جي صورت ۾ باق وٺو.
5. ڪڙين ۽ چپن کي قاتن کان بچائڻ جي لاءِ لٽکود گليسرين ۽ ويسلين جو استعمال کريو. (ماه نامه فيضان مدينة ربیع الآخر 1438 هـ، ص. 79، بتغیر)

هيترو جي استعمال م احتیاط

پيارا پيارا اسلامي پائرو! شيخ طريقت، امير اهلسنت حضرت علام مولانا محمد الياس عطار قادری رضوی ضيائی داڪٽ ٻڌڪائيهُمُ الغالبيه فرمانئ تا: جيڪڏهن هيٺر هلايو ته منهنجو مشورو اهو آهي ته جڏهن ڪمو گرم ٿي وڃي ته سمهڻ کان پهريان هيٺر ضرور بند ڪريو چوته جڏهن ڪمو گرم ٿي ويو ته هاڻي ان کي هلائڻ جي ضرورت ناهي ۽ ان کي بند نه ڪرڻ جي صورت ۾ خترو به آهي. ڪجهه ماڻهو هيٺر هلائي ڪمو بند ڪري سمهي رهندما آهن هي هڪ وڌي آزمائش آهي چوته بعض اوقات گيس لٽک ٿي رهيو هوندو آهي ۽ خبر نه پوڻ جي ڪري حادثو ٿي ويندو آهي. اخبارن ۾ به اهڙي قسم جون ڪيئي خبرون چڀجنديون رهن ٿيون ته هيٺر مان

گيس ليك ٿينڻ جي سبب ڏماڪو ٿيو ۽ هيٽرا ماظهو مري ويا. هي احتياط صرف گيس واري هيٽر جي لاءِ ناهي بلڪ جيڪڏهن بجي وارو هيٽر هجي ته ان ۾ به باهه لڳڻ جو خترو رهندو آهي تنهنكري ان کي به بند ڪري سمهندا ڪيو. (سردي کان بچڻ جا طريقا، ص. 3)

پنهنجي بارن ٿي هي تارابيو

صحت جي لاءِ خترو بطيئڻ واريون ڪتيون مئيون گوريون يا تافين وغيره بدران پنهنجي بارن کي انهن جي عمر وغيره جو لحاظ ڪندي مناسب مقدار ۾ يا داڪتر جي مشوري جي مطابق فروت ۽ خشك ميوا ڪاراييو ۽ پاڻ به اللہ پاڪ جي ڏنل انهن نعمتن مان فائدو وٺو. ڪجهه خشك ميوان جا فائدا پيش ڪجن ٿا:

بادام (Almond)

(1) سڀ بادام ڪوليسترونول کان پاڪ هوندا آهن. (2) ڪؤڙا بادام يا ايراني بادام ”كينسر“ کي روڪڻ جي خصوصيت رکندا ٿا (3) بادام ۾ ”كيلشيم“ هوندو آهي جيڪو هڏين جي لاءِ ضروري آهي. (4) بادام ڪائڻ سان تيزابيت دور ٿيندي ۽ دل جي مرض جو خترو گهٽ ٿيندو آهي. (5) بادام وارن ۽ جلد (Skin) جي لاءِ مفید آهي ۽ رنگت به نڪاريندو آهي. (پٽ هجي ته اهڙو، ص. 34-33)

تو ڪھايا ڪر ملا ڪر شهد بادام

زياده گرماني ٻهے تراڪام

پستنا (Pistachio)

پستا دل ۽ دماغ کي طاقت ڏيندا آهن. بدن کي ٿالهو ڪندا ۽

گરدن جي ڪمزوري ختم ڪندا آهن، ذهن ۽ حافظو مضبوط ڪندا آهن. کنگهه جي علاج جي لاء پستا فائديمند آهن.

ڪاجو (Cashew)

ڪاجو جسم کي غذائيت ۽ دماغ کي طاقت ڏيندا آهن. جسم کي ٿلهو ڪندا آهن. نيرائي ماکيء سان ڪاجو کائڻ سان ويسر جي بيماري ختم ٿيندي آهي. هڪ ڪوڙه جي مریض ڪاجو گھڻي مقدار ۾ کائڻ سان صحتياب ٿي ويو.

تاجا (Peanut)

ڪاجن (مگيرن) جي بجن ۾ تمام گھڻي غذائيت هوندي آهي. کاجا پنهنجي فائدن ۾ ڪاجو ۽ آخروتن وغيره کان گهٽ ناهن. کاجن جو تيل زيتون جي تيل جو بهترین نعم البدل آهي. بٽ هجي ته 37 ص، اهڙو،

آخروت (Walnut)

آخروت بدھضمي کي ختم ڪري ٿو، آخروت جو پُڪل مغز ٿڏ واري کنگهه جي لاء فائديمند آهي. آخروت کي چٻاري ڏي تي لڳائڻ سان ڏي جا نشان ختم ٿي ويندا آهن.

إنجيري (Fig)

حديث پاك ۾ آهي: ”إنجيري كائو! چو ته هي بواسير کي ختم ڪندو ۽ نقرس (يعني هڪ سور جيڪو پيڏين ۽ پيرن جي آگرين ۾ ٿيندو آهي) جي لاء مفيد آهي.“ (الطب النبوى لابى نعيم، ص 485 حدديث 467)

- (1) انجیر ۾ بين تمام ميون جي مقابللي ۾ بهترین غذائيت آهي.
- (2) انجير بواسير ختم ڪندو ۽ جوڙن جي سور جي لاءِ فائديمند آهي.
- (3) انجير نيراڻو کائڻ جا حيرت انگيز فائده آهن.
- (4) انجير ٿلهي پيت کي ننيو ڪندو ۽ ٿوله ختم ڪندو آهي.
- (5) انجير ۾ ڪنگهه ۽ سهڪي جو علاج آهي.
- (6) انجير چوري جو رنگ خوبصورت ڪندو آهي.
- (7) انجير ايج ختم ڪندو آهي. (پٽ هجي تههڙو، ص 33 کان 43 ماخوازا)

بیت نمازی بخندن ھی نہ

هر جمعرات نماز مغرب کان بعد اوہان جي علاقئي ۾ تینداڙ دعوت اسلامي جي هفتیوار سُشن پوري اجتماع ۾ اللہ خادعل جي رضا جي لا، سُلیٰ سُلیٰ نیتن سان سجی رات شرکت فرمایو. * سُشن جي تربیت جي لا، مدنی قافلی ۾ عاشقان رسول سان گڏ هر مہیني تي ڈینهن سفر ۽ * روزانو "فکر مدینہ" جي ذریعي مدنی انعامات جو رسالو پوري ڪري هر مدنی مہیني جي پھرین تاريخ ۾ پنهنجي ذمیدار کي جمع ڪراچي جو معمول بشایو.

پنهنجو مدنی مقصد: "مون کي پنهنجي ۽ سجي دنيا جي مائهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرئي آهي" إن شاء الله تعالى پنهنجي اصلاح جي لا، "مدنی انعامات" تي عمل ۽ سجي دنيا جي مائهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لا، "مدنی قافلن" ۾ سفر ڪرئو آهي. إن شاء الله تعالى

عالیٰ مدنی مرکز فیضان مدینہ محلہ سوداگران پرائی سیبری مندی ڪراچی

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net